

31) Ibraahiim maleykotaan ni jedhe: dhimmi kees-san maali, isin maal hamiltan?

32) Maleykonni isaaf deebii kennuuf ni jedha: nuti Rabbiin gara ummata badii raawwattota, yakka fokkataa hojjatanii nu erge.

33) Dhagaa dhoqqee gogde irraa ta'e akka isaanitti buufnuuf,

34) Rabbii kee biratti mallatteeffamtuu taateeti, yaa Ibraahiim warra daangaalee Rabbii dabran kan kufriifi yakka hoonga gayan irratti ergamti.

35) Achumaan namoota iraa tahan kan ganda ummata Luux keessa jiran akka adabbiin badii raawwatoota tuqu isaan hin tuqneef baafne.

36) Ganda isaanii kana keessatti muslimoota irraa mana tokkicha maatii Luux malee hin argine.

37) Ganda ummata Luux keessatti mallattoo adabbii irraa waan adabbiin isaanitti argamuu irratti qajeelchu dhiifneerra. Namni adabbii laalessaa isaan tuqe sodaatu akka ittiin gorfamee isa irraa nagaya bahuuf hojii isaanii akka hin hojjanneef jecha.

38) Yeroo ragaalee ifa taheen gara Firawn ergine nama adabbii laalessaa sodaatuuf Muusaa keessattis mallattoon tahaadha.

39) Fir'awn hunaa fi waraana isaa lakkaa'uun haqa irraa garagale. Waa'ee Muusaa irraa hasawee ni jedhe: inni saahirticha nama saharu yookiin maraataa waan hin beekne jedhu.

40) Achumaan isaafi waraana isaa hunda odoo Fir'awn sobsiisuufi rabbummaa himatuu irratti komatamuun dhufaa ta'ee jiruu qabnee galaanatti darbinaan bishaaniin nyaatamanii dhuman.

41) Ummata Huud, Aad keessattis adabbii laalessaa yeroo qilleensa rooba hin qabne kan mukas hin hor-siifne tan barakaan keessa hin jirre, nama sodaatuuf mallattootu jira.

42) Lubbuu yookiin qabeenya yookiin waan isaan lamaan hin tahin irra dhufnaan isa barbadeessitee akka waan dhume ciccitee gootu malee hin dhiiftu.

43) Ummata Saalih Samuud keessatti adabbii laalessaa yeroo: beellamni keessan xumuramuun duratti qanani'aa jedhameenii nama sodaatuuf mallattootu jira.

44) Ajaja Rabbii isaanii irraa boonanii, iimaanaafi ibaadaa irraa of tuullaan lallabbiin adabaa waan guyyaa sadi dura dinniinamaniif odoo isaan bu'uu isaa eegaa jiranuu isaan qabde.

45) Adabbii irraa waan isaanitti bu'e of irraa deebisuu hin dandeenye, humna of irraa dhorganiinis hin qaban.

46) Ummata Nuuh sobsiisota kanaan dura waan ummata finciloo adabbii haqa godhatan tahaniif bishaaniin balleessineerra.

47) Samii jaarree jaarmaya ishee humnaan jabeessine; nuti moggaa ishes bal'isoodha.

48) Dachee warra ishee irra jiraatuuf akka firaashaatti qopheeffamtuu goone; nuti kan ishee isaaniif qopheessine waa tolle.

49) Waan hunda irraa gosa lama uumne; akka dhiiraafi dubartii, samiifi dachee, ardiifi galaanaa. Akka isin tokkummaa Rabbii waan hunda irraa gosa lama uumee yadattanii dandettii Isaatiin gorfamtaniif.

50) Ajaja Isaa fudhattanii dilii irraa fagaatuun adabbii Rabbii irraa gara mindaa Isaa dheessaa. Yaa namootaa! Adabbii Rabbii irraa ani isiniif dinniinaa ifa galaadha.

51) Rabbii wajjin gabbaramoota biroo kan Rabbii gaditti gabbartan hin godhatinaa. Ani isiniif dinniinaa ifa galaadha.

✿ **Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:**

● Sadarkaa iimaanaatu kan Islaamummaa oli.

● Ummata sobsiisan Rabbiin ifa irraa balleessuun namoota hundaaf barnoota.

● Sodaan Rabbiif ta'e hojii gaariin gara Rabbii dheessuu murteessa malee Isa irraa dheessuu hin murteessu.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ
فُجْرَمِينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَرَفِينَ ﴿٣٤﴾ فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا
فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَفُونَ
الْعَذَابَ الْآلِيمَ ﴿٣٧﴾ وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ
مُتِينٍ ﴿٣٨﴾ فَقَالَى بِرُبِّكَ ۖ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ جُنُودٌ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ
فَبَدَّلْنَاهُ فِي آيَةِ ۖ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الْيَلْجَ
الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾
وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَتَعَتُوا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْقَةُ وَهُمْ يَمْطُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا أَنتَ طِعُوا مِنْ قِيَامٍ
وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمُ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ
فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَيَّدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾
وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

كَذٰلِكَ مَاۤ اَتٰى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ رَسُوْلٌ اِلَّا قَالُوْا سَاحِرٌ وَّ مُّجْنُوْنٌ ﴿٥٢﴾ اَتَوَصَّوْا بِهٖۤ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَاَقُوْلْ عَنْهُمْ فَمَا اَنْتَ بِمَلُوْمٌ ﴿٥٤﴾ وَذَكَرْ فَاِنَّ الَّذِيْ تَدْعٰى تَفْعُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٥٥﴾ وَمَا خَلَقْتُ الْاِنْسَ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْنَ ﴿٥٦﴾ مَاۤ اُرِيْدُ مِنْهُمْ مِّنْ رَّزْقٍ وَمَاۤ اُرِيْدُ اَنْ يُطِيعُوْنَ ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِيْنُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ذُنُوْبًا مِّثْلَ ذُنُوْبِ اَصْحٰبِ هٰٓؤُلَاءِ فَلَا يَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِيْ يُوعَدُوْنَ ﴿٦٠﴾

سُورَةُ الطُّوْرِ ﴿٥٧﴾ رَبِّهِ ٥٧

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
وَالطُّوْرُ ﴿١﴾ وَكِتٰبٍ مُّسْطُوْرٍ ﴿٢﴾ فِي رَقٍّ مَّنْشُوْرٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُوْرِ ﴿٤﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوْعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُوْرِ ﴿٦﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَقُوْعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُوْرُ السَّمَاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَسِيْرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَدِّبِيْنَ ﴿١١﴾ الَّذِيْنَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُوْنَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ جَهَنَّمَ دَعًا ﴿١٣﴾ هٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ﴿١٤﴾

⑤② Ummanni darban sobsiisuu akka jiraattota Makkaa kana sobsiisan. Ergamaan Rabbiin biraa yoo isaanitti dhufe: saahira yookiin maraataadha jedhaniin malee hin hafu.

⑤③ Kaafiroonni dabraniifi kan boodas ergamoota sobsiisuu waliif dhaamani? Lakkii, daangaa darbuutu kana irratti isaan walitti qabe.

⑤④ Yaa Ergamichaa! Waan ittiin ergamte isaanitti geessitee jirta waan taheef hin komatamtuu sobsiis-tota kana irraa garagali.

⑤⑤ Gorsaafi yaadachiisa irraa garagaluun isaanii sin dhorginii isaan gorsi yaadachiisi. Yaadachiisuun warra Rabbitti amane ni fayyada.

⑤⑥ Jiniifi namas akkuma ana qofa gabbaraniif malee hin uumne; akka shariika anaa godhaniif hin uumne.

⑤⑦ Soorata isaan irraa hin barbaadu, ana nyaachi-suullee hin barbaadu.

⑤⑧ Rabbiin Isumatu gabroota Isaa soora waan ta'ef hunduu rizqii Isaatti haajamoodha. Isa humna jabaa qabu kan homaatuu Isa hin injifanneedha. jinniifi namni hundi jabana Isaattf gadi godhatoedha.

⑤⑨ Yaa Ergamichaa! Warra si sobsiisuun lubbuu isaanii miidhef qooda adabbii irraa ta'e kan fakkaataa warra isaanii kan darbeetu jiraaf. Yeroo isaaf daangeffameetu jiraaf waan ta'ef yeroo isaa dura akka ana hin jarjarfanne.

⑥⑦ Warra Rabbitti kafaree Ergamaa isaanii kijibsi-isef Guyyaa Qiyaamaa kan adabbiin isaanitti bu'uu dinninaman keessa badiifi hoongoon isaaniif mirkanaa'cera.

• Kaayyoo Suurattii:

gad godhatanii harka kennuu irratti dirquuf ragaalee fiduun wanta sobsiistonni namatti fafakkeessan barbadeessudha.

• Ibsa suurattii:

① Rabbiin gaara isa irratti Muusaa dubbiseen kakate.

② Kitaaba barreeffamaa ta'eenis kakateera.

③ Xalaayaa ballifamaa, banamaa ta'e keessatti akka kitaabota duraan buufamteetti.

④ Mana maleykonni samii keessatti ibaadaa Rabbiitiin jiaachiftuunis kakate.

⑤ Samii ol kaafamtuu dacheef jaarmaya gubbaa taateenis kakateera.

⑥ Galaana bishaan guutameenis kakateera.

⑦ Yaa Ergamichaa! Adabni Rabbii keetii kaafiroota irratti argamuun shakkii hin qabu.

⑧ Namani isaan isa isaan irraa deebisee akka isaanitti hin argamne dhorgu hin jiru.

⑨ Guyyaa dacheen sochee sochootee hollatuun Qiyaamaa beeksiftu,

⑩ Kan gaarris iddoo ishee irraa deeminsa deemtu,

⑪ Guyyaa san keessa warra adabbii Rabbiin kaafirootaf beellame sobsiisaniif badiifi hoongoon tahaadha.

⑫ Isaan sun warra odoo kaafamuufi ofamus yaada itti hin kennin dhara keessa galuun taphataniidha.

⑬ Guyyaa gara ibidda Jahannam humnaanfi irreen oofaman.

⑭ Isaaniin loluuf ni jedhamaan: isheen ibidda yeroo ergamoonni keessan isisiniin sodaachisan sobsiisuu turtaniidha.

• Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

● Kufriin yoo ergaan, warri isa hordofu, iddoofi yeroon isaa wal dhabdellee karuma tokkoodha.

● Rabbiin Ergamaa Isaaf akka ergaa bakkaan ga'e ragaa ba'era.

● Iccitiin jinniifi namas uumuu ibaadaa Rabbiif mirkaneessudha.

● Akkaataan addunyaa Guyyaa Qiyaamaa geeddaramuuf jira.

15 Adabni ijaan argitan kun sihriidhaa? Moo inuma hin argine?

16 Hoo'a ibidda kanaa dhandhamaa irratti ob-saa yookiin isa irratti hin obsinaa; obsuufi obsuu dhabuun keessanis waluma qixa. Har'aa kufriifi yakka irraa waanuma addunyaa keessatti hojjattan qofa galata galfamtu. Rabbiin galata warra kijib-siisee hoggaa dubbate, galata warra dhugomsuun Rabbiin sodaates akkana jedhee dubbate:

17 Warri ajaja Isaa fudhatee dhorgaa Isaa irraa fagaatuun Rabbiin sodaatan jannataafi qananii gud-daa hin dhaabbanne keessa jiraatu.

18 Qananii nyaataa, dhugaatiifi fuudhuu irraa waan Rabbiin isaanii kennetti bashannanu. Adabbii Ja-hannam irraa Rabbiitu isaan tiksa. Qananii irraa wanta barbaadan argachuuniifi waan jiruu boressu irraa isaan tiksuun milkaa'an.

19 Isaaniin ni jedhama: waan lubbuun keessan feetu irraa rakkina waan nyaattan yookiin dhugdan irraa isin irra gayu odoo hin sodaatin mindaa hojii keessan bareedaa kan addunyaa keessatti dalagat-tan haala ta'een nyaadhaa, dhugaa.

20 Siree miidhegfamtuu gariin ishee garitti gara galfamte irratti hirkatoodha. Dubartoota adaadii ija babal'attu isaaniif heerumsiiifna.

21 Warra amananii ilmaan isaaniitis iimaana kees-satti isaan hordofan, akka ijji isaanii itti gammad-duuf odoo hojiidhaan isaan bira gayuu baatanillee isaanitti dhaqqabsiifna. Mindaa hojii isaanii irraa homaa hin hir'ifnu. Hojii fokkootaa irraa namni hun-duu waan hojjateef hidhama; namni biroo hojii isaa irraa homaa hin baadhatu.

22 Warra Jannataa kana gosoota fuduraaleetiin isaan gargaarra, foon wanta isaan fedhan hundaan isaan gargaarra.

23 Jannata keessatti dhugaatii haasawa dhara ta'efi sababa sakraanuutiin yakka raawwatuun addunyaa keessatti namarra ga'u kun ishee dhuguuf nama irra hin geenye kennaman.

24 Joollee isaan kaddamuuf laaffifaman kan qulqullina qaamaafi addeenyaa keessatti faaya qolola isaa keessatti tikfame fakkaataniitu isaan irra naanna'u.

25 Gariin warra Jannataa garii irratti haala isaanii kan addunyaa keessaa walgaggaafatoo ta'anii walitti garagalu.

26 Akkana jechuun waliif deebisu: dhugumatti nuti addunyaa keessatti adabbii Rabbii irraa odoo maatii keenya keessa jirruu sodaatoo turre.

27 Kanaafuu Rabbiin gara Islaamummaa nu qajeelchuun nurratti tola oole, adabbii hoo'a keessatti daangaa gaye irraas nu tikse.

28 Jiruu keenya kan addunyaa keessatti isa gabbarree adabbii ibiddaa irraa nu tiksuu kadhachuu turre. Inni isa gaarii namatti hojjatu, waadaa gabroota isaatiif seene keessattis dhugaa dubbataa, isaaniif rahmata godhaadha. Toltuufi rahmata inni nutti oole irraa: iimaanatti nu qajeelchuu, Jannata nu galchuufi ibidda irraa nu fageessuudha.

29 Yaa Ergamichaa! Qur'aanaan yaadachiisi. Iimaanaafi sammuu Rabbiin sirratti tola ooleen raagduu jinnii arguufi maraatas hin taane.

30 Sobsiistinni kun ni jedhu: Mohaammad ergamaa miti. Wallisaa waan ta'eef hanga duuti isa buttu eegnee achi booda isa irraa haara galfanna.

31 Yaa Ergamichaa! Isaaniin jedhi: du'a kiyya eegaa, anis waan isin na sobsiiftaniif adaba irraa waan isitti bu'u niin eega.

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

● Jannata keessatti abbootaafi ilmaan yoo hojiin garii isaanii hanqina qabaatellee akka gammachuun isaanii guutamtuuf isaan hunda kabaajuun sadarkaa tokkotti walitti qabamu.

● Farsoon aakhiraa dhugaatii ishee irraa wanti jibbamu isaan irra hin gayu.

● Nama addunyaa isaa keessatti Rabbii isaa irraa sodaate aakhiratti nagaya isa godha.

أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تَبْصُرُونَ ١٥ أَصَلَوْهَا فَاصْبِرُوا
أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ زَوْنٌ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ١٦
إِنَّ الْمُنَاقِقِينَ فِي جَنَّتٍ وَنَعِيمٍ ١٧ فَكَيْهِنَ بِمَاءِ أَنْهَمُ رَبُّهُمْ
وَوَقَّهَهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ١٨ كُلُّوْا وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ١٩ مُتَكِبِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ
بِحُورٍ عِينٍ ٢٠ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا
بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا
كَسَبَ رَهِينٌ ٢١ وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ٢٢
يَتَنَزَّلُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا تُغْوِيهَا وَلَا تَأْتِيهِمْ ٢٣ وَيُطَوَّفُونَ عَلَيْهِمْ
غُلَامَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ٢٤ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ٢٥ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ٢٦
فَمَنْ أَلَّهَ عَلَيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السُّمُورِ ٢٧ إِنَّا كُنَّا
مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ٢٨ فَذَكَرْنَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ
رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ٢٩ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُّ بِهِ رَيْبَ
الْمُنُونِ ٣٠ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْأَمْتَرِ بَصِينٍ ٣١

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحَلُّهُمُ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاعُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ
بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ
﴿٣٨﴾ أَمْ خُلِفُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِفُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ خُلِفُوا
الْأَسْمَوتِ وَالْأَرْضِ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَيْكَ
أَمْ هُمُ الْمُصِيطِرُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَاسِلٌ يَسْتَمْعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ
مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُ الْآبَتُ وَلَكُمْ الْآبُونَ ﴿٤٣﴾
أَمْ تَنْتَهِمُ أَجْرَ أَفْهَمٍ مِّنْ مَّعْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٤﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٥﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٦﴾
أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٧﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا
مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٨﴾ فَذَرَهُمْ حَتَّى يَلْقُوا
يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٩﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْعًا
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥١﴾ وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٥٢﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ الْكُجُومِ ﴿٥٣﴾

بَابُ الْإِيمَانِ

سُورَةُ التَّجْوِيدِ

بَابُ الْإِيمَانِ

32) Sila dhugumatti sammun isaanii inni raagdu-
ufi maraataadha isaan jechutti isaan ajajjii?! Waan
nama tokko keessatti walitti hin qabamne walitti
qabaniiru. Dhugumatti isaan ummata daangaalee
tarkaanfatoo waan ta'aniif gara Shari'aafi sam-
muuttis hin deebi'an.

33) Si! Mohammad odoo gara isaatti wahyiin hin
godhamin Qur'aana kana of biraa uummate jed-
huu?! Of biraa hin uummanne, dhugumatti isaan
waan isattii amanuu irraa boonaniif of biraa uum-
mate jedhu.

34) Yoo of biraa uummate jechuu isaanii keessatti
dhugaa ta'an haasawa isa fakkaatuun haa dhufanii.

35) Rabbiin isaan uume jiraachuun maletti uu-
mamanii? Moo isaan ofumaaf of uuman? Inni
uume odoo hin jirree uumamni argamuun hin mal-
lu, uumamni ofii of hin uumu waan ta'eef isa isaan
uume maaliif hin gabbarre?

36) Samiifi dachii ni uumanii? Dhugumatti Rabbiin
isa isaan uume ta'uu hin dhugoomsine. Odoo waan
san dhugoomsanii isa tokkichoomsaniiti, ergamaa
isaattis amanu.

37) Kennaa irraa bakka kuufama Gooftaa isaaniitu
isaan bira waan jiruuf nama fedhaniif arjoomuun
nabiyyummaas kennanii nama fedhan dhorgatanii?
Si isaan aanga'oo akkkuma fedhii isaanii hojjatuu?

38) Ammas karaa isheedhaan gara samiitti ol baha-
nii akka isaan dhugaa irra jiran wahyii Rabbiin god-
hu dhagayanii? Erga akkas taate namni wahyii san
dhaggeeffate ragaa ifa tahe kan haqa irra jiraachuu
keessan dhugoomsu haa fiduu.

39) Dubarri isin jibbitan isaaf ta'eeti dhiirti isin jaal-
latan isiniif tahee?!

40) Yaa Ergamichaa! Waan Gooftaa kee irraa geessitu irratti mindaa isaan irraa barbaaddee? Sababa saniif ba'aa baachuu
hin dandeenyetti dirqaman.

41) Beekomsi waan fagoo isaan bira jiraateeti waan irratti mul'atan namaaf barreessuun ishee irraa waan fedhan isaanitti
odeessuu?

42) Sobsiistoonni kun siifi amantii keetti hamtuu yaaduu fedhanii? Rabbi kee amanadhu warri Rabbiifi ergamaa isaatti
kafaran odoo sitti baafamaa hin ta'in isaanumatti tooftaan baafamaadha.

43) Rabbiin malee dhugaan gabbaramaa biraa qabuu? Shariika isaan Isatti hirkisan irraa Rabbiin qulqullaa'eera. wanti
darbe kun hundi hin argamne, inuma hin fakkaatus.

44) Kutaa samii irraa bu'u yoo argan ni jedhu: kun duumeessa gariin isaa garii irratti akkuma aadaatti kuufamuudha.
Kanaafuu hin gorfaman, nis hin amanan.

45) Yaa Ergamichaa! Hanga Guyyaa Qiyaamaa kan keessa adabaman qunnamanitti diddaafi mormii isaanii keessatti isaan
lakkisi.

46) Guyyaa tooftaan isaanii xiqqaa yookiin guddaas tahee homaa isaan irraa hin deebisne kan adaba duraa isaan baraaruun
hin tumsamne.

47) Warra shirkii yakkaan lubbuu isaanii miidheen adabbii guyyaa aakhiraa dura addunyaa keessatti ajjechaafi bojuun,
qabrittis adaba isaatiin adabuun isaaniif tahaadha. Garuu irra guddaan isaanii sana hin beekan waan ta'aniif kufrii isaanii
itti fufoodha. Rabbiin yeroo dhara tahuu waan Mushrikoonni irra jiranii ibse ergamaa isaa isaan yaada itti kennuu dhi-
suufi kijibsiisuu isaanii irrattis obsuttis akkana jechuun ajaje:

48) Yaa Ergamichaa! Murtii Gooftaa keetiifi hukmii isaa
kan shari'aatiif obsi. Dhugumatti ati argaa keenyaafi tika keenya keessa jirta. Yeroo hirriiba kee irraa kaatu Gooftaa kee
faarsuun qulqulleesi. 49) Halkan irraas Gooftaa kee qulqulleessi, isaafis sagadi. Salaata Fajrii yeroo urjiin ifa guyyaatiin
haguugamtee achi gara galte sagadi.

• **Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:**

- Daangaa darbuun sababoota jallinaa keessaa tokko.
- Dhugaa amantii keessa jiru mirkaneessuuf falmiin sammuu bakka guddaa qaba.
- Adabbiin yeroo qabarii keessa jiranii mirkanaa'eera.

• **Kaayyoo Suurattii:**

Aqiidaa tawhiidaa mirkaneessuufi Aqiidaa shirkii balleessuuf dhugummaa wahyiitiifi ol aantummaa burqaa isaa ibsuudha.

• **Ibsa suurattii:**

- 1 Urjii yeroo kufettiin Rabbiin kakate.
- 2 Ergamaan Rabbii Mohammad karaa qajeelloo irraa gara hin galle, jallaas hin taane. Garuu inni qajeelaadha.
- 3 Qur'aana kana fedhii isaa hordofuuf hin dubbatu.
- 4 Qur'aanni kun wahyii Rabbiin karaa Jibriiliin gara isaatti wahyii godhu malee hin taane.
- 5 Maleykicha humna jabaatu Jibriiltu isa barsiise.
- 6 Jibriil bifa bareedaa qabuun Nabiyyichatti bifa Rabbirratti uumeen ol bahee mul'ate.
- 7 Jibriil mogga samiitti ol aanu irraa muldhate.
- 8 Ergasii Jibriil Nabiyyichatti as dhiyaatee ammas Isatti as dhiyaachuu dabalate.
- 9 Isatti dhiyaatuun qixa qabannoo gooboo laamaanii yookiin isarra dhiyoo ta'eera.
- 10 Achumaan Jibriil gara gabricha Rabbii Mohammaditti wanta wahyii godhe gara isaatti beeksise.
- 11 Qalbiin Muhammad waan ijji isaa arge hin sobne.
- 12 Yaa musrikoota wanta Rabbiin halkan Israa'aa isa garsiise keessatti itti falmituu?
- 13 Muhammad (saw) Jibriil yeroo biraa halkan Israa'aa uumama isaa irratti argeera,
- 14 Qurquraa daangaa biratti arge. Isheen muka akkaan guddoo kan samii torbaffaa keessatti argamtuudha.

15 Jannanni qubsumaa sun muka kana bira jirti.

16 Yeroo amrii Rabbii irraa wanti guddaan Rabbii malee maalummaa isaa hin hin beekne qurquraa haguuge,

17 Ijji isaa mirgaas ta'ee bitaa hin dabne. Daangaa isaaf godhame biras hin darbine. 18 Dhugumatti Muhammad halkan isaan ol bahame mallattoolee gurguddoo Rabbii isaa irraa dandeettii isaa irratti kan qajeethan argeera; Jannata, ibiddaafi wantoota biroos argeera. 19 Yaa mushrikootaa! Taabota Rabbii gaditti gabbartan kana: allaatiifi al uzzaa naaf himaa? 20 Taabota keessan irraa manaat sadaffaa ishee biraa san naaf himaa. Si bu'aa yookiin rakkina fiduu idanda'uu ishee naaf odeessituu? 21 Yaa mushrikootaa! Dhiirti isin jaalattan isiniifi taateeti dubartiin isin ishee jibbitan Rabbii taatee? 22 Qoodni isin fedhii teessaniin qooddan tun qooduu sirrii hin tahin. 23 Taabonni kun maqaa hiika irraa duwwaa qofa waan taheef sifaata Rabbummaa keessaa qooda hin qabdu. Isiniifi abboota keessantu of biraa ishee moggaase malee Rabbiin ragaa tokkollee isheef hin buufne. Mushrikoonni yaada isaanii keessatti waan sheeexaanni qalbii isaanii keessatti miidhegsuuf kan lubbuun isaanii jaallattu duuka malee hin hordofan. Dhugumatti qajeelloon arraba Nabiyyicha isaa irrattii Rabbiin biraa isaanitti dhufnaan ittiin hin qajeelle. 24 Si Taabonni gara Rabbitti magantaa seenuu irraa wanti hawwe ilma namaatiif ni tahaa? 25 Lakkii, wanti inni hawwe isaaf hin tahu. Aakhiraafi addunyaanis Rabbuma qofaf waan tahaniif waan fedhee ni kenna, kan fedhe ni dhorgata. 26 Samii keessa Maleykonni manguddummaan isaanii odoo nama tokkoof manguddoo tahuu fedhanii erga isaan irraa nama fedheef manguddummaa seenuufi isa manguddummaan seenamuuf irraa jaallatee hayyama godhee malee kan homaa hin deebifne hedduutu jira. Kanaafuu Rabbiin nama shariika isaa godheef manguddummaan dhaqamuu hayyama hin godhu. Isa manguddummaan seenamuuf kan Rabbii gaditti gabbaru irraas hin jaallatu.

• **Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:**

- Nabiyyichi bakka yeroo samii torbaffaa keessa jiru ija isaa hin dabsinitti naamusa guutuu qabaatuu argisiisa.
- Mushrikoonni yeroo wanta rakkinaafi bu'aas hin qabnes gabbariifi wanta jibban Rabbitti hirkisanii waan jaallatan ofii filanitti sammun isaanii gowwaadha.
- Magantaan ulaagaa lamaan malee hin argamtu: isa manguddummaa dhaquuf hayyamamuufi isa manguddummaan dhaqamuuf irraa jaallachuun jiraatuudha.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۝۱ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۝۲ وَمَا يَنْطُقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ۝۳ إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۝۴ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ۝۵
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ۝۶ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ۝۷ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ۝۸
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝۹ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝۱۰
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۝۱۱ أَفَتُمَرُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۝۱۲ وَلَقَدْ رَآهُ
نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝۱۳ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۝۱۴ عِنْدَ هَاجِنَةِ الْمَأْوَىٰ ۝۱۵
إِذِ يَعْنَى السِّدْرَةَ مَا يَعْشَىٰ ۝۱۶ مَا رَأَى الْبَصَرُ وَمَا طَعَىٰ ۝۱۷ لَقَدْ رَأَىٰ
مِنَ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ۝۱۸ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّكْتَ وَالْعُرَىٰ ۝۱۹ وَمَوَازِ
الثَّلَاثَةِ الْأُخْرَىٰ ۝۲۰ الْكُفْرَ الذَّكْرَ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ۝۲۱ تِلْكَ إِذْ أَوْحَسَهُ
ضُبُرَىٰ ۝۲۲ إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ ۝۲۳ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ۝۲۴ فَلِلَّهِ
الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۝۲۵ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُعْنَى
شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا أَمْرٌ بَعْدَ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ۝۲۶

٢٧ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْأُنثَى
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
 الْحَقِّ شَيْئًا ٢٨ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ٢٩ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى ٣٠ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
 بِالْحَسَنَى ٣١ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ إِلَّا اللَّمَمَ
 إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
 بِمَنِ اتَّقَى ٣٢ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ٣٣ وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى ٣٤
 أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ٣٥ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ
 مُوسَى ٣٦ وَإِذْ هِيمٌ الَّذِي وَفَّى ٣٧ أَلَا تَذَكَّرُ ٣٨ وَازِرَةٌ ٣٩ وَزُرْ أُخْرَى ٤٠
 وَلَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ٤١ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى ٤٢
 ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَى ٤٣ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَى ٤٤
 وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكٌ وَأَبْكِي ٤٥ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ٤٦

27 Dhugumatti warri biyya aakhiraatti kaafamuutti hin amanne Maleykota dubara Rabbii tahuu yaad-uun moggaasa dubartiidhaa isaan moggaasu. Rabbiin jecha isaanii irraa ol ta'ina guddaa ol ta'eera.

28 Dubartoota isaan moggaasuu san irratti beekumsa gara isaa hirkatan hin qaban. Waan sana keessatti sobaafi bir'uu qofa hordofu. Herreggiin kan bakka dhugaa bu'uu hin danda'u waan taheef dhugaa irraa homaa hin duroomsu.

29 Yaa Ergamichaa! Nama yaadannoo Rabbii odoo yaada itti hin kennin kan jiruu addunyaa malee hin fedhin ta'uun irraa garagale atis isa irraa garagali. Kanaafuu waan itti hin amanneef aakhiraa isaatiifi hin hojjatu.

30 Maleykota dubartiidhaan moggaasuun mushrikoonni jedhan sun wallaaloo waan tahaniifi gara dhugaatti gayuu dhabuu isaanii irraa kan ka'e inni daangaa beekumsa isaanii. Yaa Ergamichaa! Dhugumatti Gooftaan kee nama karaa dhugaa irraa dabe akkaan beeka, nama gara haqaatti qajeeles beekaadha. Waan sana irraa homaa isa hin dhokatu.

31 Wanni samiifi dachii keessa hunduu rabbuma qofaafi. Warra addunyaa keessatti hojii isaanii balleessan adabbii isaan haqa godhatan akka isaan mindeessuufi mu'uumintoota hojii isaanii bareechan Jannata akka mindeessuufidha.

32 Isaan sun warra yakka gurguddaafi dilii fokkot-tuu irraa fagaataniidha. Garuu diliin xixiqqoon yakka gurguddaa dhiisuufi ibaadaa heddummeessuun isaanii dhiifamti. Yaa Ergamichaa! Dhugumatti Gooftaan kee araaramni isaa baldhaadha waan taheef dilii gabroota isaa yeroo irraa toowbatan ni araaramaaf. Inni akkaataafi waa'ee keessan yeroo

abbaa keessan Aadam biyyee irraa uumu beekaadha. Ammas yeroo garaa haadha keessanii keessatti ulfa ta'uun uumaa walduraa duubaa uumamtaniis akkaan beekaadha. Wanta san irraa homaa isa hin dhokatu waan ta'eef lubbuu keessan Rabbiin sodaatuun hin faarsinaa. Nama isa sodaatu isumatu akkaan beekaadha.

33 Fokkina haala isa erga itti dhiyaate islaamummaa irraa garagalee siif himuu?

34 Horii xiqqoo kennatee ergasii dhorgate. Sababni isaas qorqonni aadaa isaati. Sanumaa waliin inni of qulqulleessa.

35 Inni beekumsa waan fagoo isa biratti jiraannan argee waan fagoo odeesse moo akkami?

36 Moo inni Rabbirratti soba uumaadha? Si inni Rabbirratti waa jedhu kun waan xalayaatota dur kan rabbiin Muusaa irratti buuse keessa wanta jiru hin himaminii?

37 Xalaayota Ibraahiim isa waan Rabbiin isa irra kaa'e hunda bakkaan gahee guute keessa waan jiru.

38 Wanti sun namni tokko yakka nama biraa nhinn baadhatuudha.

39 Ammas ilma namaatiifi mindaa hojii isaa kan hojjate malee isaaf hin taaneedha.

40 Ammas hojiin isaa fuuldura guyyaa Qiyaamaa ijaan argamuuf jira.

41 Ergasii mindaa hojii isaa guutuu hir'ina hin qabne tahuun kennama.

42 Yaa Ergamichaa! Dhugumatti deebi'uun gabrootaa, du'uu isaanii booda bakki itti deemanis gara Gooftaa keetti.

43 Inni isumatu nama fedhe gammachiisuun kofalchiisa, nama fedhes yaachisuun isa boochisa.

44 Ammas isumaatu warreen addunyaa keessa jiraatan ajjeesa. Warra du'anis kaasuun isumaatu jiraachisa.

• **Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:**

• Diliin gurguddoofi xixiqqootti adda qoodamti.

• Beekomsa malee Rabbirratti waa jechuun dhorgaadha.

• Lubbuu ofii qulqulleessuun dhorgamaadha.

45 Garee lamaan dhiiraafi dubartiis Isaatu uume.

46 Copha bishaan hormaataa yeroo gadaameessa keessatti buufamtu irraa uume.

47 Dhugumatti du'uu isaan lamaanii booda kaas-uuf uumaa isaanii deebisuun Isuma irratti.

48 Isumaatu horii isaa kennuun gabroota isaa irraa nama fedhe duroomsa. Qabeenya ilmi namaa dilbii ol kaawwatu godhatu isumaatu kenna.

49 Inni Rabbii urjii gariin mushrikootaa Rabbii waliin gabbaru kan 'Ashi'iraa' jedhamuuti.

50 Isumata Aad gosa jalqabaa balleesse; isaan ummata Huud yeroo kufrii irratti didan balleesse.

51 Ummata Saalih Samuud warra jedhamu ni balleesse; isaan irraa nama tokkollee hin hambifne.

52 Ummata Aadfi Samuud dura kan turan ummata Nuuh balleesse. Dhugumatti ummanni Nuuh miidhaan cimoo Aadfi Samuud irras daangaa darbutti guddoo turan. Sababni isaas Nuuh bara shantama malee waggaa kuma tokko gutuu gara Rabbiin tokkichoomsuutti isaan waamaa ture, isaaf hin ow-waanne.

53 Ganda ummata Luux gara samii ol fuudhe, ergasii ishee garagalche, ergasii dachetti ishee gad kuffise.

54 Erga gara samii ol fuudhee dachetti ishee kuffise booda dhagaa irraa wanti ishee hagoon ha-googera.

55 Mallattoolee dandeettii Rabbii keetii irratti qajeelchan irraa Yaa namootaa! Tam mamtee ittiin hin gorfamne?

56 Ergamaan gara keessanitti ergame kun fakkaatuma ergamoota duraati.

57 Qiyaamaan dhiyoo taate dhuftaara.

58 Kan ishee deebisuufi kan irratti mullatee arguus Rabbiin malee hin jiru.

59 Haasawa isin irratti qara'amu kana Rabbiin biraa tahuu ajaa'ibdanii?

60 Bakka gorsa dhageessanitti kan hin boonye isatti qishnaa gootanii kofaltanii?

61 Isin odoo yaada itti hin kennine isa irraa dagatoo taatanii? 62 Rabbiin qofaaf sujuudaa, ibaadaa Isaaf qulqulleessaa.

الْحُزْنُ السَّاعِ وَالْعُسْرُ ٥٢٨ سُورَةُ النَّجْمِ

وَأَنَّهُ خَلَقَ الرُّوحَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ٤٥ مِنْ نَظْفَةٍ إِذْ أَمْنَىٰ ٤٦
وَأَن عَلَيْهِ النَّشْأَةُ الْآخَرَىٰ ٤٧ وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ٤٨ وَأَنَّهُ
هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ٤٩ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ٥٠ وَثَمُودَ فَمَا
أَبْقَىٰ ٥١ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ ٥٢
وَالْمُؤَنَّفَكَةَ أَهْوَىٰ ٥٣ فَغَشَّيْهَا مَا عَشْنَىٰ ٥٤ فَيَايَا آءِ
رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ٥٥ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَىٰ ٥٦ أَزِفَتِ الْأَرْزَقَةُ
٥٧ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ٥٨ أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ
تَعْجَبُونَ ٥٩ وَنَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ٦٠ وَأَنْتُمْ سَلَمِدُونَ ٦١
فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ٦٢

سُورَةُ الْقَمَرِ ٥٤ ٥٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَرَبِّ السَّاعَةِ وَالنَّشْأَةِ الْقَمَرِ ١ وَلَنْ يَرَوَّاءَ آيَةً يُعْرَضُونَ وَيُفُوتُونَ ٢
سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ٣ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ ٤
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ٥ حِكْمَةٌ بَلِغَةٌ فَمَا تُغْنِ
النُّذُرُ ٦ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعُ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ ٧

ANNAJM 528 JUZ 27

BOQONNAA AL-QAMAR

- Isheen Makkatti buute -

Kaayyoo Suurattii:

mallattooleefi akeekachiisaan gorsuufi booddee warra ishee sobsiisee ibsuudha. Kanaaf jecha: “dhugumatti Qur’aana gorsaaf ni laaffifne, namni ittiin gorfamuu ni jiraa?” jechuun ishee keessatti deddeebi’eera.

Ibsa suurattii:

1 Qiyaamaan dhufuuf dhiyaatte, yeroo Nabiyyichaa jiini baqaqera. Baqaquun isaa mu’ujizaa isaa mul’attuu irraa taheera. 2 Mushrikoonni ragaa dhugummaa isaa argisiisu yoo argan, fudhatuu irraa garagalaniiti: ragoota irraa wanti argine sihrii dhara ta’eedha jedhu. 3 Dhugaa isaanitti dhufe sobsiisuun kijibsiisuu keessatti fedhii isaanii hordofu. 4 Seenaa ummattoota Rabbiin kufriifi miidhaa isheen hojjatteef balleessee irraa wanti kufriifi miidhaa hojjachuu irraa isaan dhorgu isaanitti dhufeera. 5 Wanni isaanitti dhufe akka ragaan isaan irratti dhaabbattuf ogummaa guutuu taateedha. Akeekkachiifni ummata Rabbiifi Guyyaa Aakhiraatti hin amanne hin fayyadu. 6 Yaa Ergamichaa! Yoo isaan ittiin hin qajeelin guyyaa maleykichi xurunbaa afuufutti ramadame gara dubbii uumamni fakkaataa isaa achi dura hin beekin kan nama rifachiisutti waamu eegaa tahuun isaan irraa garagali.

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

- Qur’aanaan jijjiiramuu dhabuun akeekkachiisa hamaadha.
- Fedhii lubbuu hordofuun addunyaafi aakhirattis booddi isaa hamaadha.
- Baduu ummata darbeetiin gorfamuu dhabuun amaloota kaafirootaa keessaa isa tokkoodha.

خُشَعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنتَشِرٌ ﴿٧﴾
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
 رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
 ﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَمَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾
 وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوْجِ وَدُسِرَ ﴿١٣﴾ فَجَرَى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءُ لِمَن كَانَ
 كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ
 عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿١٧﴾
 كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
 صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ
 مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ
 لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشَرًا
 مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِدَا فِئَ صُلَالٍ وَسُعْرٍ ﴿٢٤﴾ أَلَيْسَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ
 مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَابٌ أَشْرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْمُونَ وَعَدَا مَنِ الْكَذَّابُ الْأَشْرُ
 ﴿٢٦﴾ إِنَّا مَرْسَلُوكَ الْآفَاقَ فِئَةً لَهُمْ فَأَنْزَبْنَاهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

AL-QAMAR

529

JUZ 27

7 Ijji isaanii salphattuu haala taateen awwaala ir-
 raa bahanii gara iddoo qormaataatti yeroo deeman
 awwaannisa faca'e fakkaatan.

8 Gara iddoo saniitti isaa waamutti saffisaan de-
 maa kaafiroonni rakkinaafi gadadoo isa keessa jirtu
 irraa ka'uun: guyyaan kun guyyaa jabaadha jedhu.
 Rabbiin yeroo kaafiroota waamicha Ergamaa keen-
 yaa irraa garagale hime isa jajjabeessuf ummanni
 darbites akka ergamoota ishee sobsiifte akkana
 jechuun itti hime:

9 Yaa Ergamichaa! Warra waamicha kee sobsiise
 kana dura ummanni Nuuha sobsiisaniiru; gabricha
 Nuuh yeroo isaanitti erginu sobsiisaniiru. Isaan ni
 jedhan: inni maraataadhaa gosa arrabaatiifi lolaan
 yoo waamicha isaa dhiisuu baate isaan lolaa.

10 Nuuhiin Rabbii isaa akkana jedhee kadhate:
 dhugumatti ummanni kiyya naaf owwaatuu didanii
 ana injifatan waan ta'ef adabbii isaanitti buusuun
 isaan irraa haaloo anaaf bahi!

11 Achumaan bishaan dhangala'aa wal duukaa
 deemun balbala adda adda itti banne.

12 Daches burqisiifnee madda bishaan keessaa
 burqu goone. Bishaan samii bu'u bishaan dachii ir-
 raa burquu waliin wanta Rabbiin duraan murteesse
 irratti walitti dhufnaan nama Rabbiin nagaya baase
 malee hunduu dhumaniru.

13 Nuuh doonii xaawulaafi mismaaraa irratti ol
 baafnee isaafi namoota isaa waliin jiran bishaaniin
 nyaatamuu duraa nagaya baafne.

14 Dooniin sun danbalii bishaan wal dhawee kees-
 sa argaafi tika keenyaan deemti. Ummanni isaa
 kijibiisee waan inni Rabbiin biraa isaanitti dhu-
 feenitti kafarinaa Nuhiif haaloon bahameera.

15 Dhugumatti adabbii isaan adabne kana yaadannoofi gorsa godhuuf dhiifneerra. Namni waan saniin gorfamu ni jiraa?

16 Warra kijibiisee adabuun kiyya akkami? Isaan halaakuu isaan akeekkachiisuun kiyyas akkami?

17 Dhugumatti yaadannoofi ittiin gorfamuuf Qur'aan laaffifneerra. Gorsaafi yaadannoo isa keessa namni gorfamu ni jiraa?

18 Goŝi Aad Nabiyyicha ishee Huud ni sobsiifte. Yaa warra Makkaa! Isaan adabuun kiyya akkami? Xiinxalaa. Namoota
 biroos adabbiin isaan adabeen akeekkachiisuun kiyya akkami?

19 Dhugumatti guyyaa isaaniif hamaa kan hanga Jahannam seenanitti isaanii waliin itti fufu keessatti qillensa qorra
 jabaatu isaan irratti ergineerra.

20 Dachee irraa nama buqqaaftee akka gufuu timiraa bakka itti magarte irraa buqqifamtee fakkaatanii mataa isaanii irratti
 laftti isaan darbitti.

21 Yaa jiraattota Makkaa! Isaan adabuun kiyya akka ta'e laalaa? Adabbii isaanitiin namoota biroollee dinniinuun kiyya
 akkami?

22 Dhugumatti yadannoofi ittiin gorfamuuf Qur'aana laaffifneerra. Gorsaafi yaadannoo isa keessaa namni gorfamuun
 ni jiraa?

23 Ummanni Samuud waan ergamaan isaanii Saalih isaan akeekkachiise ni sobsiisan.

24 Mormoo tahananii ni jedhan: nama akka keenya tokko jala deemnaa? Haala kana keessatti yoo isa hordofne sirrii irraa
 fageenyaafi jallina keessa jirra.

25 Nu hunda keessaa wahyiin isuma tokkichatti buufamee? Lakki! Inni akkaan kijibaagara jabeessa.

26 Guyyaa Qiyaamaa nama akkaan kijibaa, gara jabeessa ta'e Saalihiifi isaan ta'uu adda bahuuf jiru.

27 Yaa Saalih! Nuti dhagaa keessaa isaan morkoruuf baafnee ishee ergina, waan isaan gaala sanitti hojjataniifi waan
 isaanitti hojjatamus rakkina isaanii irratti obsii eegi.

• **Waan keeyattoota darban irraa fudhatamu:**

• Kaafira kufrii isaa itti fufe irratti kadhatuun hayyamamaadha.

• Warra sobsiise balleessee mu'uminoota nagaya baasuun aadaa Rabbiiti.

• Qur'aanni haffazuuf, yaadannoofi ittiin gorfamuuf laaffifameera.

28 Bishaan cela isaanii jidduu isaaniifi gaalattiitti guyyaan tokko isaaniif, guyyaan kuun immoo galaaf ta'uun qoodamaa ta'uu isaaniif himi; qooda hunda guyyaa isaaf kenname keessa abbaa qoodaa qofti akka dhufus itti himi.

29 Achumaan gurbaa isaaniitti akka gaalattii ajjeesuuf lallabnaan innis ajaja gosa isaa godhee seyfi fudhatee ajjeese.

30 Yaa warra Makkaa! Isaan adabuun kiyya akkami, laalaa? Adabbii isaaniitiin namoota biroollee dinniinuun kiyya akkami?

31 Nuti iyyansa takka isaanitti erginaan achumaan isaan fixxee akka muka gogaa namni dallaa jaaru dallaa re'ee isaa taasifatee fakkaatan.

32 Dhugumatti yadannoofi ittiin gorfamuuf Qur'aana laaffifneerra. Gorsaafi yaadannoo isa keessaa namni gorfamuun ni jiraa?

33 Ummanni Luux waan ergamaan isaanii Luux akeekkachiise ni sobsiisan.

34 Nuti maatii Luux malee qilleensa dhagaan isaan darbattu isaanitti ergineerra. Maatii Luux adabbiin hin tuqne, isaan baraarreerra. Yeroo adabbiin isaanitti bu'uu dura xumura halkanii isaanii deemame nagaa baafne.

35 Isaan irratti tola ooluuf adabbii jalaa baraarre. Galata akka Luuxiif galchinee kana nama Rabbiin tola isaa irratti galatomftef ni kennina.

36 Dhugumatti Luux adabbii keenya isaan so-daachifnaan dinniinu isaa falamanii, sobsiisan.

37 Dhugumatti ummanni Luux hamtuu itti hojjachuun barbaadanii akka isaaniifi maleykota keessumota isaa ta'an jidduu gad dhiisu gaafannaan achumaan ija isaanii waan haqneef isaan hin argine. Nutis adabbii kiyyaafi firii isin akeekkachiisuu kiyyas dhandhamaa isaanin jenne.

38 Yeroo ganamaa adabbiin hanga aakhiraa dhaqanii adabbiin ishee isaanitti dhufutti kan isaanii waliin itti fufu isaanitti dhuferra.

39 Isaanii ni jedhme: adabbii kiyya kaniin isinitti buuseefi firii Luux isin akeekkachiisuutis dhandhamaa.

40 Dhugumatti yadannoofi ittiin gorfamuuf Qur'aana laaffifneerra. Gorsaafi yaadannoo isa keessaa namni gorfamuun ni jiraa?

41 Ummata Fir'awn akeekkachiifni keenya arraba Muusaafi Haaruun irratti itti dhuferra.

42 Ragaalee nu biraa isaanitti dhufte kijibsiifnaan ishee kijibsiisuu irratti adabbii isa injifataa tokko isa hin moonee, dandayaa homaa irraa hin dadhabnee isaan adabneerra.

43 Yaa warra Makkaa! Kaafiroota keessantu kaafiroota dubbatame: ummataNuuh, Aad, Samuud, ummata Luux, Fir'awniifi ummata isaa faa caalaa? Adabbii Rabbii jalaa Qulqullina qabaatuu keessan kitaabni samii ittiin isinii dhufte moo akkami?

44 Kaafiroonni warra Makkaa: nuti hedduudhaa nama hamtuu nutti yaadee garee keenya facaasu ni moohanna jedhanii?

45 Gareen kaafiroota kanaa fuula mu'uminootaa duratti dheesuuf jiru. wanti kun guyyaa Badrii argameera.

46 Qiyaamaan ishee sobsiisan beellama isaanii kan itti adabamaniidha. Qiyaamaatu adabbii addunyaa kan guyyaa Badrii qunnaman irraa guddoo, cimuudha. 47 Warri kufriifi yakkaan badii raawwatan dhugaa irraa jallinaafi adabbii keessa jiru. 48 Guyyaa ibidda keessa fuula isaanii irratti harkifamanii isaanin loluuf: adabbii ibiddaa dhandhamaa isaanin dhandhamaa jedhamuun. 49 Dhugumattai waan addunyaa keessa jiru hunda Qadara nurraa ta'e, akka beekumsa, fedhii keenyaafi wanta Lawhal-mahfuuz keessatti barreessineen wal galutti isa uumneerra.

49 Dhugumattai waan addunyaa keessa jiru hunda Qadara nurraa ta'e, akka beekumsa, fedhii keenyaafi wanta Lawhal-mahfuuz keessatti barreessineen wal galutti isa uumneerra.

Waan keeyyatoota darban irraa fudhatamu:

● Adabbiin nama yakka raawwateefi kan isaa waliin yakka irratti wal ta'es wal gayaadha.

● Godhii irratti Rabbiin galateeffatuun adabbii duraa nagaya bahuuf sababiidha.

● Guyyaa lola Badrii kaafiroonni dheesuuf jiraatuu odoo hin argamin Qur'aanni himuun wanta fagoo kan Qur'aanni dhugaa ta'uu irratti qajeelchaniidha.

● Qadaratti amanuun dirqama.

سُورَةُ الْقَمَرِ

٥٣٠

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَيَذَرُهُمْ أَتَمَّ الْمَاءِ قِسْمَهُ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ مُّخْتَصِرٌ ۖ فَنَادُوا بِصَاحِبِهِمْ
فَتَعَاطَى فَقَعْرٌ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ۚ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْهِمْ
صَحِيحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَطِرِ ۚ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۚ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ۚ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ
عَلَيْهِمْ حَاصِبًا ۖ إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ۚ نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا
كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ۚ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ
ۚ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ صَيفِيهِ ۖ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي
وَنُذْرِي ۚ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقَرٌّ ۚ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذْرِي ۚ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۚ
وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ۚ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ
أَخْذًا عَزِيمًا ۖ مَّقْتَدِرِينَ ۚ أَكْفَارُكُمْ حَيْرٌ مِّنْ أَوْلَئِكَ ۖ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ
فِي الزُّبُرِ ۚ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرُونَ ۚ سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ
وَيُقُولُونَ الدَّبْرُ ۚ بَلِ الْمَسَاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالْمَسَاعَةُ أَهْلُهَا وَأَمْرُهُمْ
ۚ إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ۚ يَوْمَ يُسْجَنُونَ فِي النَّارِ عَلَى
وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ۚ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۚ

AL-QAMAR

530

JUZ 27

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۝ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 أَشْيَاءَكُمْ فَهُمْ مِنْ مَذَكِرٍ ۝ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ
 ۝ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ۝ إِنَّ الْأُمْتَقِينَ
 فِي جَبَّتٍ وَنَهْرٍ ۝ فِي مَقْعَدِ صَدَقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ ۝

سُورَةُ الرَّحْمَنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ۝ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۝ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۝
 الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۝ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۝
 وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۝ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۝
 وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۝ وَالْأَرْضَ
 وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۝
 وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ۝ فَيَأْتِيهِ الْآءُ رِيَّكُمْ تُكْذِبَانِ ۝
 ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ۝ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
 مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ۝ فَيَأْتِيهِ الْآءُ رِيَّكُمْ تُكْذِبَانِ ۝ رَبُّ
 الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ۝ فَيَأْتِيهِ الْآءُ رِيَّكُمْ تُكْذِبَانِ ۝

50 Yeroo waan tokko feene jecha tokko: argami jechuunii qofa, achumaan wanti nuti barbaanne hanga sokondiitti saffisaan argama.

51 Ummata darbe irraa warra kufrii keessatti isin fakkaatu balleessineerra. Namni waan saniin gorfamee kufrii isaa irraa dhoowwamu jiraa?

52 Wanti gabroonni hojjate hundi galmee tiksitootaa malaykootaa keessatti barreffamee waan jiruuf isa irraa homaatu isa hin darbu.

53 Hojiifi jechoota irraa xiqqaan, ishee irraa gudanis galmee hojiifi Lawhal-mahfuuz keessatti barreeffamaadha, isa irratti mindeeffamuuf jiru.

54 Warri Rabbiin sodaatan Jannata keessatti qananiifamaniifi laggeen yaatuu taate keessatti ta'u.

55 Bakka teessuma dhugaa kan taphaafi yakkis hin jirre, bakka Qabaataa waan hunda qabu bira, dandayaa homaa irraa hin dadhabne bira waan ta'ef qananiitti itti fufaa isaan argatan irraa hin gaafatin.

BOQONNAA AR-RAHMAAN

- Isheen Madiinatti buute -

Kaayyoo Suurattii:

iimaan keessatti kajeelchisuufi kafruu irraa baqachiisuuf godhii Rabbii gurguddoo fi faana rahmata Rabbii tan addunyaafi Aakhiraa keessatti mullatu beeksisuudha.

Ibsa suurattii:

1 Ar-Rahmaan isa rahmata bal'aati.

2 Hifzii isaa laaffisuufi hubannoo hiika isaa laaffisuun Qur'aana nama barsiise.

3 Nama sirreessee uumee uumaa isaa bareeche.

4 Akkaataa waan keessa isaa jiru ittiin ibsatu isa

barsiise.

5 Biiftuufi jii'a lakkofsa baraafi beellamaa nama barsiisuuf lakkoofsa sirriin kan deeman godhe.

6 Biqiltuu irraa wanti jirma hin qabneefi mukti ajaja Isaa jala butamoo tahuun Rabbiif sujuudu.

7 Samii dachii gubbatti jaarmaya gubbaa godhee ol kaase. Haqqummaa dachii keessatti gad jabeessee gabroota Isaa itti ajajacera.

8 Yaa namootaa! Haqqummaa wanti gad jabeessee akka madaalaafi safaruu keessattis miidhaafi gantummaa hin hojjannefi.

9 Madaala jidduu keessanitti sirreessaa; madaallii yookiin safarrii yeroo namaaf madaaltan yookiin safiran hin hir'isinaa.

10 Dachee akka uumamni gubbaa jiraatuuf qopheeffamtuu godhee kaaye.

11 Ishee keessa mukkeen fuduraalee dhaltuufi timira qolola firiin irraa argamtu qabuutu jira.

12 Midhaan biilaa qabu kan akka qamadiifi gabruutu ishee keessa jira. Ammas biqiltuulee foolii ishee urgeeffattantu jira.

13 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

14 Aadam dhoqqee gogduu akka xuubiitti sagalee qabdu irraa uume.

15 Abbaa jinnii immoo balala/belbela ibiddaa kan aara hin qabne irraa uume.

16 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

17 Rabbii kallattii lamaan baha biiftuufi lixa ishee kan gannaafi bonaati.

18 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

• Hojiin xiqqaafi guddaanis galmee hojii keessatti barreeffamaadha.

• Suraan kun tola Qur'aanaatiin eegaluun caalmaya Qur'aanaafi guddin tola Qur'aanni uumama irratti qabu akeeka.

• Haqqummaan Islaamummaa keessatti bakka guddaa qaba.

• Tolti Rabbii sobsiifnee itti kafaruu odoo hin tahn beeknee irratti galteeffatuu nurraa barbaada.

19 Rabbiin galaana kuraawaa/soogiddoofi mi'aawaa lamaan argaa ijaatti walitti dhufu godhee wal make.

20 Jidduu isaan lamaanii dahoo/girdoo akka tokko kaanitti daangaa hin darbine hunda adda dhorgu; akka mi'aawaan mi'aawaa tahee, kuraawaanis kuraawaa ta'ee hafu godhuutu jidduu jira.

21 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

22 Walii gala lamaanii irraa gurguddaan faayaafi xixiqqaan isaas ni baha.

23 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

24 Dooniilee akka gaaraa kan galaana keessa deemtu keessatti hojiin Rabbiin qofaafi.

25 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

26 Uumamoota irraa wanti fuula dachii gubbaa jiraatan hunduu dhumuun hafa hin qabu.

27 Yaa Ergamichaa! Fuulli Gooftaa kee kan gaddina qabuufi tola gabroota Isaa irratti oolu ni hafa; gonkuma dhabamuun isatti hin dhaqqabu.

28 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

29 Maleykota irraa warri samii keessaa hunduu Isa kadhatu, jinniifi namoota irraa warri dachii keessas dhimma isaanii Isuma kadhatu. Inni dhimma gabroota irraa dhaimma ta'e; jiraachisuu, ajjeesuu, sooruufi waan kana malee jiru keessa jira.

30 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

31 Yaa jinniifi namootaa! Qormaata keessaniif raawwannee isinuma hunda mindaafi adabbii irraa waan inni haqa godhatu galata galchuuf jirra.

32 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

33 Rabbiin Guyyaa Qiyaamaa yeroo namaafi jinnii walitti qabe ni jedha: yaa garee jinniifi namootaa! Mogga samiiif dachii irraa kallattii itti baatan yoo argatuu dandeessan hojjadhaa. Waan san jabinaafi ragaan malee hojjatuu hin dandeessan waan taheef san ceessaa argattu ree?

34 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

35 Yaa namootaafi jinnii! Belbelli/balalli ibiddaa kan aara irraa duwwaa ta'e isin irratti ergama. Aarii belbela hin qabnes isinitti ergama waan ta'ef sana irraa diduu hin dandeessan.

36 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

37 Yeroo malaykonni akka irraa bu'anuuf samiin diimtuu cululuquu keessatti akka dhadhaa taate.

38 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

39 Guyyaa guddaa san keessatti hojii isaanii Rabbiin waan beekuuf jinniifi namnis yakka isaanii irraa hin gaafatamanu.

40 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

41 Guyyaa Qiyaamaa badii raawwattoonni mallattoo isaanii fuulli gurraachomuufi iiji cuquliisa ta'uun beekamu. Sammuun isaanii faanatti hidhamtee Jahannam keessatti darbamu.

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

- Galaana kuraawaafi kan mi'aawaa odoo walitti hin makamin walitti qabuun waan dandeetti Rabbi argisiisu irraayi.
- Uumama hundaaf dhabamuun mirkanaa'e, hoggayyu jiraatuun Rabbiin qofaaf tahuu ibsuun gabroota isa jiraataa ta'e qabatanii waan isa malee jiru of irraa dhiisuu irratti kakaasuudha.
- Sifa fuulaa fakkeessuun maletti, akka Rabbiin malutti mikaneessuudha.
- Adabbii kaafiraa akaakuu heddutti qooduudha.

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ ٥٣٢ الْجَزءُ السَّاعِ وَالْعَشْرُونَ

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١﴾ بَيْنَهُمَا بَرْخٌ لَا يَبْعِيَانِ ﴿٢﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣﴾ يُخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٤﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٦﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٨﴾ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٩﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٠﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿١١﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٢﴾ سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿١٣﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٤﴾ يَمَعَشِرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿١٥﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿١٧﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾ فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿١٩﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٠﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٢١﴾ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَيْكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٢﴾ يَعْرِفُ الْمَجْرُمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٢٣﴾

AR-RAHMAAN 532 JUZ 27

فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٤٢ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
 الْمُجْرِمُونَ ٤٣ يَطُوفُونَ فِيهَا وَبَيْنَ حِمِيمٍ ٤٤ فَيَايَءَ الْآءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٤٥ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٌ ٤٦ فَيَايَ
 ءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٤٧ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ٤٨ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ٤٩ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ٥٠ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ٥١ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ٥٢ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ٥٣ مُتَكَبِّرِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَّتِ دَانِ
 ٥٤ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٥٥ فِيهِنَّ قَصَصَتْ الْأَطْرَفُ
 لَمِ يَطْمِئْنَنْ أَنْسُ قُبَاهُمْ وَلَا جَانِ ٥٦ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ٥٧ كَانَهُنَّ أَلْيَافُوتٌ وَالْمَرْجَانُ ٥٨ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ٥٩ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ٦٠ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ٦١ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ٦٢ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ٦٣ مُدْهَمَمَتَانِ ٦٤ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ٦٥ فِيهِمَا عَيْنَانِ صَاحَتَانِ ٦٦ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ٦٧ فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَخُلٌّ وَرُومَانٌ ٦٨ فَيَايَءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٦٩

- 42 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?
- 43 Isaaniin loluuf ni jedhamaan: isheen fuul-duura isaanii jirtu kun Jahannam badi raawwattoonni addunyaa keessatti kijiibiisuu turaniidha mormuu hin dandayan.
- 44 Isheefi bishaa hoo'ee hoo'a jabaatu jidduu deddeebi'u.
- 45 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?
- 46 Isa Aakhiratti fuul dyree Rabbii dhaabbatuu sodaatee amanee hojii gaarii hojjateef jannata lamaatu jira.
- 47 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?
- 48 Jannanni lamaan sun dameelee dhedheertuu magariisa, firooftuu taate qabu.
- 49 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?
- 50 Jannata lamaan keessa maddituu lama tan bishaaniitu yaa'u.
- 51 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?
- 52 Isaan lamaan keessa fuduraalee ittiin qanani'amu hunda irraa akaakuu lamatu jiru.
- 53 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?
- 54 Afata keessi isaa hariira furdaa irraa ta'e irratti hirkatoo ta'uun jiraatu. Asheetaafi fuduraaleen jannata lamaan irraa guuratamu dhiyoo waan ta'ef kan dhaabbatu, kan taa'uufi kan irkates ni dhaqqaba.
- 55 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

56 Isaan keessa dubaroota ija isaanii dhiirsa isaanii irratti qofa gabaabsan kan dubrummaa isaanii dhiirsa isaanii dura namaafi jinniinis irraa hin fudhatintu jiru.

57 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

58 Isaan bareedinaafi qulqullina keessatti faaya adda addaa fakkaatu.

59 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

60 Mindaan nama ibaadaa Rabbii bareechee Rabbiin mindaa isaa bareechuuf malee hin taane.

61 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

62 Jannata lameen kanaa males jannata biroo lamatu jiru.

63 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

64 Kani magariisummaan isaanii cintu.

65 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

66 Jannata lamaan kana keessa madda lama kan bishaan akkaan birqisiiftu kan burquun bishaan ishee hin cinnetu jiru.

67 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

68 Jannata lamaan kana keessa fuduraalee hedduu, timira gurguddaafi rummaanaatu jiru.

69 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbiin isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

• **Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:**

• Barbaachisummaa Rabbiin sodaatiifi fuuldura Isaa dhaabbachuu sodaa of irra fiduudhaa.

• Dubartoota jannataa tikfamuun faarsuun amalli kun dubartoota keessatti akka caalaa ta'e irratti qajeelchuudha.

• Mindaan hojii waliin wal fakkaataadha.

70 Jannatoota kanneen keessa dubartoota haala baaredu kan fuulli babbareeduutu jiru.

71 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbi-in isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

72 Adaadii goojjoo keessatti isaan tiksuf dhokfaman.

73 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbi-in isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

74 Abbaa mana isaanii dura namaafi jinnis ta'ee tokkolleen kan itti hin dhayaatintu jiru.

75 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbi-in isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

76 Boraatii waan magariisaan haguugamteefi afata babbareedaa irratti irkatoo ta'anii jiraatu.

77 Yaa ummata jinniifi namaa! Tola baay'ee Rabbi-in isiniif godhe keessaa kamuma sobsiiftu?

78 Gaarominni maqaa Rabbi kee kan guddina, gaarominaafi gabroota Isaa irratti tola ooluu gudate, baay'ates.

BOQONNAA AL-WAAQI'AH

- Isheen Makkatti buute -

★ Kaayyoo Suurattii:

Guyyaa Qiyaamaatiin sodaachisuu, argamuu isaa mirkaneessuu, akaakuu namoota achi keessatti argamaniifi mindaa isaan hundaa ibsuudha.

★ Ibsa suurattii:

1 Yeroo Qiyaamaan dhaabbatee kan hafa hin qabne taate,

2 Akka addunyaa keessatti sobsiiftu kanatti lubbuun ishee sobsiiftu hin jirtu.

3 Kaafiroota badii hojjatoota ibidda isaan galchuun gad qabduudha. Mu'uminoota Rabbiin sodaatan jannata galchuun ol fuutuudha.

4 Yeroo dacheen sochii jabaa sochoofamte,

5 Gaarrinis facaafaminsa yeroo facaafamte,

6 Facaafamuu irraa yeroo dhukkee/quttoo bittinnaawaa gad dhaabii hin qabne taate,

7 Guyyaa san keessa akaakuu sadi taatu.

8 Warra mirgaa kan kitaaba isaanii mirgaan fudhatu maaltu sadarkaa isaanii guddisee ol kaase!

9 Warra bitaa kan kitaaba isaanii bitaan fudhatan maaltu akkanatti sadarkaa isaanii fokkisee hammeesse!

10 Warri addunyaa keessatti gaarii dalagutti dorgoman, isaanumatu jannata seenuttis dura bu'oodha.

11 Isaan sun Rabbitti dhiyeefamoon isaanuma.

12 Jannata qananii keessatti akaakuu qananiitiin qanani'u.

13 Ummata kanaafi ummata darban irras gara duraatti baay'atu.

14 Yeroo boodaa nama irraa waan xiqqootu dura bu'oo, dhiyeefamoodha.

15 Sireelee ziqayaan/warqiin dhawamte irra jiraatu.

16 Sireelee san irra fuula walitti garagaloo ta'anii odoo tokkoon isaanii qolee kaanii hin ilaalle irkatanii jiraatu.

★ Waan keeyyattoota darban iraa fudhatamu:

● Tolaafi dandeettii Rabbi yaadatuu itti fufuun Rabbiin guddisuufi ibadaa Isaa bareechuu argamsiisa.

● Kaafirri sobsiisuun dhaabbatuun waan Qiyaamaa argisiisu arguudhaani.

● Sadarkaan warra jannata wal dabruun akkuma hojiin isaanii wal dabruun tahaadha.

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ ٥٣٤

الْحُزْنُ السَّاعِ وَالْعُشْرُونَ

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حَسَنٌ ٧١ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٧٢ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ٧٣ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٧٤ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ٧٥ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٧٦ مَتَّعَيْنَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضِرٍ ٧٧ وَعَبْقَرِيٍّ حَسَانٍ ٧٨ فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٧٩ تَبَرَّكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ٨٠

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ ٥٣٤

الْحُزْنُ السَّاعِ وَالْعُشْرُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ١ لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَذِبَةٌ ٢ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ٣ إِذَا رَجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ٤ وَبَسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ٥ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ٦ وَكُتِبَتْ الْأَرْوَاحُ كُتْبًا ٧ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ٨ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ٩ وَالسَّيِّئُونَ السَّيِّئُونَ ١٠ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ١١ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ١٢ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ١٣ وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ١٤ عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ١٥ مُتَكِينِينَ عَلَيْهَا ثَلَاثُونَ ١٦

AL-WAAQI'AH 534

JUZ 27

يُطَوِّفُ عَلَيْهِمْ وَلَدُنْهُمْ يُخَلِّدُونَ ﴿١٧﴾ يَا كُوفَّارُ يَا بَارِقُ وَكَأَيْسٍ مِّنْ مَّعِينٍ
 ﴿١٨﴾ لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يُزْفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَكَهْمَةً مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ
 ﴿٢٠﴾ وَلَحِمٍ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ الذُّلُوفِ
 الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
 وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ مَا أَصْحَابُ
 الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٣٠﴾ وَظِلِّ مَمْدُودٍ
 ﴿٣١﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣٢﴾ وَفَكَهْمٌ كَثِيرٌ ﴿٣٣﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ
 ﴿٣٤﴾ وَفُرُشٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿٣٥﴾ إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنِشَاءً ﴿٣٦﴾ فَجَعَلْنَهُمْ أَتْبَارًا
 ﴿٣٧﴾ عُرْبًا أَتْرَابًا ﴿٣٨﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٤٠﴾
 وَثَلَاثَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٤١﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤٢﴾ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ
 ﴿٤٣﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٤﴾ وَظِلِّ مِّنْ يَّحْمُومٍ ﴿٤٥﴾ لَا بَارِدٍ
 وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٧﴾ وَكَانُوا
 يُصْرُونَ عَلَى الْخَنَثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٨﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
 تُرَابًا وَعِظْمًا أَلَمْ نَكْمَلْعُونَهُمْ ﴿٤٩﴾ أَوَءَا بَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ إِنَّ
 الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٥١﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٢﴾

- 17) Isaan kaddamuuf ijoollee dullumaafi dhabamu-
 un irra hin geenyeeetu irra naanna'u.
 18) Geeba/qodaa fannoo hin qabne, quluu fannoo
 qabduufi geeba daadhii odoo adda hin dhaabbanne
 jannata keessa yaatuu taateen isaan irra naanna'u.
 19) Akka daadhii addunyaa waan hin ta'iniif nama
 ishee dhugee mataan dhukkubuufi sammun
 deemuunis itti hin dhaqqabu.
 20) Ijoollonni kun fuduraalee gosa isaan filataniitiin
 isaan irra naanna'u.
 21) Ammas foon allaatii lubbuun isaanii jaallattuun
 isaan irra naanna'u.
 22) Jannata keessatti dubartoota bareedina keessa
 ija baballatuutu isaaniif jira.
 23) Akka faaya qola isaa keessatti tikfamee kan fak-
 kaatan.
 24) Mindaa dalagaa gaarii isaan addunyaa keessatti
 dalaguu turaniitiif.
 25) Jannata keessatti haasawa fokkataafi waan ab-
 batti yakki dhaqqabus hin dhagayan.
 26) Salaamtaa maleykaan isaaniin jettuufi kan gari-
 in isaanii gariin jedhu malee hin dhagayan.
 27) Warra mirgaati, warra mirgaa maaltu waa'ee
 isaanii akkanatti bareeche? Yaa guddina sadarkaafi
 waa'ee isaanii Rabbiin biratti!
 28) Qurquraa qoreen irraa murame kan nama hin
 rakkifne kessa jiraatu.
 29) Muuza gariin garitti tarraa'ee kuufame keessa.
 30) Gaaddisa diriirfamaa itti fufa qabu kan hin add-
 aan hin cinne keessa.
 31) Bishaan yaa'u kan hin dhaabbanne keessa.
 32) Fudraalee hedduu lakkawamtee hin dhumne
 keessa.

33) Inuma isaan irraa hin dhaabbattu, yeros hin qabdu, yeroo isaan fedhanitti wanti isaan dhorgus hin jiru.

34) Firaasha ol fuudhamtuu siree irra kaayyamtu gubaa jiraatu.

35) Dubaroota adaadii dubbataman san uumaa beekamtuu hin taane uumneerra.

36) Dubra amma dura hin tuqamin taasifneerra.

37) Gara abbaa mana isaaniitti jaallatamoo, umrii keessatti wal qixaa ta'antu jiruuf.

38) Warra mirgaa kan mallattoo milkaa'uu isaanii argisiisuuf gara mirgaa isaaniin goramuuf qophaa'an.

39) Isaan sun ummattaoota nabiyyoota darbani irraa danuudha.

40) Ummattoota Muhammad(saw)kan xumura ummataa ta'an irras danuudha.

41) Warra bitaati, warri bataa waa'een isaanii maali? Yaa fokkina haalaafi bakka isaan itti deemanii!

42) Qilleensa hoo'a jabatuufi bishaan hoo'a jabaatu keessa jiraatu.

43) Gaaddisa aara gurraachaa keessa jiraatu.

44) Bubbisuun isaa gaarii miti, laalchi isas bareedaa miti.

45) Isaan adabbii gara isaa deeman kana dura, addunyaa keessatti qanani'oo; fedhii lubbuu isaanii malee yaanni isaaniif hin jiru turan.

46) Kufriifi taabota Rabbii gaditti gabbaruu irratti muratoo turan.

47) Kaafamuu moramanii qishnaafi fagootti lakkaa'uuf ni jedhanu: si yeroo duunee biyyee fi lafee dhumte taane achi booda ni kaafamnaa?!

48) Sila abboonni keenya kan dur nuun dura dhumanis moo?

49) Yaa Ergamichaa! Warra kaafamuu moraman kanaan jedhi: namoota kan duraafi boodas,

50) Guyyaa Qiyaamaa qormaataafi mindaaf walitti qabamuf jiru.

★ **Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:**

● Hojiin gaariin aakhiratti qananii argachuuf sababa ta'a.

● Bashannanuufi qanani'uun sababa yakka keessa bu'uuti.

● Dili itti fufuun hamaadha.

ثُمَّ أَنْزَلْنَاهُ الْوَصْفَ الْوَاقِعَ ۚ لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفْرٍ ۚ
فَمَا لَوْ مِنْهَا الْبُطُونُ ۚ فَشَدِيدُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ۚ فَشَدِيدُونَ
شَرَبَ الْهَمِيمِ ۚ هَذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۚ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا
تُصَدِّقُونَ ۚ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْمِلُونَ ۚ أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ
الْخَالِقُونَ ۚ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۚ
عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَ لَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ۚ وَلَقَدْ
عَلَّمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ۚ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ
ۚ أَأَنْتُمْ تَرْزُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الرَّازِقُونَ ۚ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
حُطْلًا فَاظْلَمْتُمْ تَفَكَّهُوتَ ۚ إِنَّا لَمَغْرُمُونَ ۚ بَلْ نَحْنُ
مَحْرُومُونَ ۚ أَفَرَأَيْتُمْ أَلْمَاءَ الَّتِي تَشْرَبُونَ ۚ أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ
مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ۚ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا
تَشْكُرُونَ ۚ أَفَرَأَيْتُمْ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ۚ أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ
شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ۚ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا
لِّلْمُقْوِينَ ۚ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۚ فَلَا أَقْسَمُ
بِمَوْقِعِ الْجُومِ ۚ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّا تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ۚ

51 Yaa warra kaafamuu sobsiiftanii karaa sirrii irraa jallattan!

52 Guyyaa Qiyaamaa muka zaqquum irraa nyaa-toodha. Inni irra hamaafi fokkata firiiti.

53 Muka hadhaawaa san irraa garaa keessan duw-waa guuttatuuf jirtu.

54 Bishaan hoo'aa, hoo'i isaa jabaatu irraa dhugdu.

55 Akka gaalli sababa dhukkuba huyaam jedhamuuf dhugaatii heddummeessitu isinis dhugaatii isaa irraa heddummeessoodha.

56 Nyaanni hadhaawaafi bishaan hoo'aan dubbatame kunafeeraa isaanii kan guyyaa mindaa ittiin afeeramaniidha.

57 Yaa sobsiistotaa! Erga duraan dhabamoo turtan isin uummne waan ta'ef erga du'a keessaniitii jiraatto taatanii isin kaasuu jiraatuu maaliif dhugoom-suu dhiifan?

58 Yaa namootaa! Bishaan hormaataa kan gadaameessa dubartii keessanii keessatti buuftan naaf himaa?

59 Bishaan san isintu uume moo, nuutu isa uume?

60 Du'a numaatu jidduu keessanitti murteesse; isin hundaafuu beellama isa dura hin darbine kan irras booda hin aannetu. Nuti dadhaboo hin taane.

61 Uumamaafi fakkii isin itti jirtan kana waan isin beektan irraa jijjiirree uumamaafi fakkii isin hin beekne keessatti isin uumuu irratti.

62 Dhugumatti uumaa keessan kan jalqabaa akka itti uumne beektaniiru, inni yeroo jalqabaa isin uume erga du'a keessaniitii isin kaasuu irratti dandayaa ta'uu xiinxaltanii hin beektanuu?!

63 Sanyii dachii keessatti darbitan naaf himaa?

64 Sanyii san isintu magarsa moo, nuutu magarsa?

65 Odoo midhaan san caccaphaa godhuu barbaannee erga bilchaatee gayuuf dhiyaate caccaphaa goona. San booda waan isa mudate ni dinqisiifattoo taatanii,

66 Nuti waan baafne hong'a'uun adabamoodha jettu.

67 Inmaa nuti rizqii irraa hoonga'oodha.

68 Bishaan yeroo dheebottan isa dhugdan naaf himaa?

69 Isintu duumessa samii keessaa irraa buuse moo, nuutu isa buuse?

70 Bishaan san odoo kuraawaa dhugaatiifi obaasuufis itti hin fayyadamne godhuu feene kan kuraawumman cimaa goona. Rabbii isinii rahmata godhuuf mi'aawaa godhee buusuu irratti maaliif Rabbiin hin galateeffatin?

71 Ibidda bu'aa keessaniif qabsiifan naaf himaa?

72 Muka isheen irraa qabsiifamtu isintu uume moo, isiniif rahmata godhuuf jecha nuutu uume?

73 Ibidda kana kan ibidda aakhiraa isin yaadachiiftuuf isin irraa warra imala deemuufis bu'aa ishee taasifneerra.

74 Yaa Ergamichaa! Rabbii kee guddaa waan isaan hin malle irraa qulqulleessi.

75 Rabbiin bakka urjiifi iddoo bu'insa isaatiin kakateera.

76 Dhugumatti bu'insa kanaan kakatuun guddina isaa odoo beektanii mallattooleefi gorsa hin lakkaawamne kan isa keessa jiruuf guddaadha.

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

● Uumuun jalqabaa lammaffaa uumuun laafaa ta'uu irratti qajeelchuun mullataadha.

● Bishaan buusuun, dachii magarsuuniifi ibiddi namoonni itti fayyadamu godhii akka namni Rabbiin galateeffatu dirqama gootuudha; Rabbiin ishee yeroo fedhe fudhatuu irratti dandayaadha.

● Urjiin bokkaa buusuu keessatti dhiibbaa qabdi yaaduun kufriidha, inni aadaa wallaaltotaati.

إِنَّهُ لَقَرَّءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفِي هَذَا الْحَدِيثِ
أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكْذِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَالَوْلَا
إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تَبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَالَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ
﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ
﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ
﴿٩٤﴾ إِنَّ هَذَا الْهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

﴿77﴾ Yaa namootaa! Qur'aanni isin irratti qara'amu, waan bu'aan guddaan isa keessa jiruuf Qur'aana kabajamaadha.

﴿78﴾ Kitaaba ija namaa irraa tikfamaa ta'e keessatti tahaadha; inni sun Lawhal-mahfuuzi.

﴿79﴾ Maleykota yakkaafi tuqaa irraa qulqulleeffamoo ta'an malee isa hin tuqu.

﴿80﴾ Rabbii uumamaa biraa Nabiyyicha Isaa Muhammad (saw) irratti buufamaadha.

﴿81﴾ Yaa mushrikootaa! Haaswa kana odoo hin dhugoomsine kijibiiftuu?

﴿82﴾ Tola Rabbiin isiniif kenne irratti galateeffatuu qabdan isa sobsiisuu gootanii rooba urjitti hirkif-tanii: urjii akkanaatif roobsamne, urjii kanaaf roobsamne jettuu? Ragaalee kaafamuu garii yeroo dubbate kaasuu irratti danda'u isaa du'a deebisuu dadhabuu isaaniitti akeekuun dandeetti Isaa irratti dammaqse. Inni ajjeese jiraachisuu irratti dandayaadha.

﴿83﴾ Yeroo ruuhiin kokkee geesse maaliif,

﴿84﴾ Kani isin yeroo san keessa isa duuti itti dhufte fuula keessan duratti laaltanii argitan,

﴿85﴾ Kani nuti beekumsa, dandeettiifi maleykota keenyaan isintu maleykota kana hin argine malee isin irra gara du'aa keessaniitti dhiyoo turre.

﴿86﴾ Maaliif yoo akka jettanitti kaafamtanii hojii keessan irratti mindeeffamuu baattan,

﴿87﴾ Yoo kan dhugaa dubbattan taatan ruuhii du'aa keessan keessaa bahaa jirtu kana deebisuu dhabdan? Waan san hin dandeessan.

﴿88﴾ Du'aan sun warra gara toltuutti dorgoman irraa yoo tahe,

﴿89﴾ Boqonnaa isa booda rakkoon hin jirre, kennaa

bareedaa, rahmataafi jannata waan lubbuun isaa feeten keessatti qanani'uutu isaaf qophaa'e.

﴿90﴾ Du'aan sun warra mirgaa irraa yoo tahe, nagayni waan isaanii qophaa'eef waa'ee isaaniitiif hin yaaddawin.

﴿91﴾ Du'aan sun warra waan Ergamaan(saw)dhufeen sobsiisan, karaa sirrii irraa jallatan irraa yoo tahe,

﴿92﴾ Afeerraan inni itti achi deemuu bishaan hoo'aa, hoo'a cimaati. ﴿93﴾ Ibidda Jahiimiin gubatuutu isaaf jira,

﴿94﴾ Yaa Ergamichaa! Inni sirratti odeessine kun dhugaa shakkii hin qabneedha. ﴿95﴾ Maqaa Rabbii guddaa ta'ee qulqulleessi. Hir'ina irras Isa qulqulleessi. ﴿96﴾ Maqaa Gooftaa kee Guddaa ta'ee faarsi (Qulqulleessi).

BOQONNAA AL-HADIID

- Isheen suuraa Madiinaati -

Kaayyoo Suurattii:

cimina iimaanaafi diinagdee da'awaafi qabsaa'uu irratti kakaafuu ijaaruufi lubbus gufuu ishee irraa qulqulleessuudha. Kennatuufi iimaanaa dubbatuun kanaaf deddeebi'ee dubbatame.

Ibsa suurattii:

﴿1﴾ Uumama Isaa irraa wanti samiifi dachii keessa jiru Rabbiin qulqulleessu. Inni injifataa tokkolleen isa hin injifanne, uumuufi hojii Isaa keessattis ogeessa. ﴿2﴾ Mootummaan samiifi dachii kan Isaa qofa. Nam jiraachisuu fedhe ni jiraachisa kan ajjeessuu fedhes ni ajjeesa; inni waan hunda irratti danda'aa homaa isatti hin ulfaanneedha. ﴿3﴾ Inni jalqaba homaa isa dura hin jiru. Inni booda homaa isa booda hin jiru, mul'ataa homaa isaa ol hin jiru. Inni keessa beekaa homaa isaa gad hin hafiniidha. Inni waan hunda beekaa homaa isa hin darbineedha.

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

● Hammeenya hadhaa du'aafi namni ishee deebisuu irraa dadhabuu.

● Aslitti ilmi namaa maleykaa arguu dhabuudha, yoo Rabbiin iccitiif akka argan fedhe malee.

● Maqoonni Rabbii (Al-awwalu, Al-aakhiru, Azzaahiru, Al-baaxinu) jedhamanu guddina Rabbiitiifi hojii mul'ataafi dhokataa keessattis Rabbiin tooyataa ta'uu kennu.

④ Inni Isa samiifi dachii guyyaa jaha keessatti; Dilibata irraa eegalamtee hanga guyyaa Jummaatti xumuramuun uumeedha. Inni kanaa gadittis libsanoo ijaa gadittis uumuu irratti danda'aadha. Ergasii Arshii olitti ol tahina Isaan malu ol taheera. Rooba, sanyiifi wanta biroo irraa waan dachii keessa gad seenu ni beeka. Biqiloota, albuudotaafi wanta biroo kan ishee irraa bahuu ni beeka. Rooba, wahyiifi wanta biraa kan samii irraa bu'us ni beeka, maleykota, hojii gabrootaafi ruuhii isaanii irraa waan ishee keessa ol bahuu ni beeka. Yaa namootaa! Bakkuma jirtan hundatti Rabbiin beekumsa Isaatiin isinii waliin jira, hojii keessan irraa homaa Isa hin dhokatu. Rabbiin hojii keessan argaadha, dalagaa keessan irraa homaa Isa hin dhokatu, ishee irratti isin mindessuuf jira.

⑤ Motummaan samiifi dachii Isuma qofaafi. Wantoonni gara Isaa qofatti deeffamu waan ta'ef Guyyaa Qiyaamaa uumama qoratee hojii isaanii irratti mindeessa.

⑥ Halkan guyyaa irratti naquun dukkanti dhufttee namoonni rafu, guyyaa halkan irratti naquun ifni dhufa namoonni gara hojii isaanii deemuu. Inni waan qoma gabroota Isaa keessa dhufe beekaadha. Isa irraa homaa Isa hin dhokatu.

⑦ Rabbitti amanaa, Ergamaa Isaattis amanaa, qabeenya Rabbiin keessatti bakka bu'oo isin godhe irras kennadhaa. Isa keessatti akka Sharii'aan jettu hojjattu. Isin irraa warri Rabbitti amanee karaa Rabbiitiif qabeenya isaanii kennan Isa biratti mindaan bareedaan Jannanni isaaniiif tahaadha.

⑧ Rabbitti amanuu irraa maaltu isin dhorga? Akka isin Rabbi keessanitti amantan kajeeltee Ergamaan gar Rabbi isin waama. Akka itti amantan Rabbiin gaafa dugda abbaa keessan Adam keessaa isin baase yoo mu'uminoota taatan waadaa isin irraa qabeera.

⑨ Inni Isa gabricha Isaa Muhammad (saw) irratti keeyyattoota ifa taate akka dukkana kufriifi wallaalaa irraa gara ifa iimaanaafi beekumsaa isin buusuuf buusuudha. Dhugumatti yeroo Nabiyyicha Isaa qajeelchaafi gammachiisaa godhee erge Rabbiin isiniif mararfataa, rahmata godhaadha.

⑩ Karaa Rabbiitiif kennuu maaltu isin dhorga? Qabeenya samiifi dachii kanuma Rabbiiti. Yaa mu'uminoota! Isin irraa namni qabeenya isaa jaalala Rabbii barbaaduuf Makka cabsamuun dura karaa Rabbi keessatti kennatee Islaamummaaf tumsuuf kaafirootaan lele nama Makka cabuun booda kennatee kaafirootaan lele wajjin walqixaa miti. Warri Makka cabuun dura kennatee karaa Rabbiitiif lele Rabbiin biratti sadarkaan isaanii guddoodha. Warra qabeenya isaanii Makka cabuu booda kennatee kaafirootaan lele irra sadarkaan isaanii ol fuudhamtuudha. Dhugumatti garee lamaanuu Rabbiin Jannata waadaa galeef. Rabbiin waan isin hojjattan beekaadha, hojii keessan irraa homaa Isa hin dhokatu, ishee irratti isin mindeessuuf jira.

⑪ Namni qabeenya isaa lubbuu jaallattuu taateen fuula Rabbiitiif kennu kan Rabbiin mindaa waan inni qabeenya isaa irraa kennee dachaa godhuuf kan guyyaa Qiyaamaa mindaan bareedaan Jannata ta'e sun isaaf tahu eenyu?

● Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

- Horiin qabeenya Rabbiiti, ilmi namaa immoo keessatti bakka buufamaadha.
- Sadarkaan Mu'uminootaa akkuma isaan gara iimaanaafi hojii gaariitti wal darbaniin wal darbituudha.
- Karaa Rabbi keessatti qabeenya kennatuu sababa horiin ittiin barakatee misoomuudha.

سُورَةُ الْحَدِيدِ

٥٣٨

الْحُزْنُ السَّاعِ وَالْعَشْرُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٥٣٨

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ٥٣٩

مُسْتَخْفَيْنَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ٥٤٠

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لَتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ٥٤١

أَلَيْسَ بَيْنَكَ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ٥٤٢

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَاكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلَوْا وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٥٤٣

الَّذِي يَقْرِضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضِعُّهُ وَلَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ٥٤٤

AL-HADID

538

JUZ 27

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبَطْنِهِمْ يُشْرِكُهُمْ أَيُّوْمَ جَمَعْتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْظِرْنَا نُدْنِيسَ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورَةٍ وَبَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وَزُلْزِلَتْ رُءُوسُهُمْ مِنَ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُوهُمْ رَهْمُكُمْ قَالُوا لَيْلَى
وَاللَّيْلَى كُفْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ
حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ قَالُوا لِمَ لَا يُخَذُّ مِنْكُمْ
فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَاؤُنْكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ
مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿١٦﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ آيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الْمَصْدِقِينَ وَالْمَصِدِّ قَتِ
وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضْعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

12) Guyyaa mu'uminoota dhiiraafi kan dubartootaa fuula dura isaanii mirga isaanii ifaan deemu argitu. Guyyaa san keessatti isaanii ni jedhama: gammachuun keessan har'a jannata gamoofi mukkeen ishee jala laggeen yaatu keessa hoggayyu jiraattu. Mindaan sun milki guddaa milkiin biroo isatti hin dhihaanneedha. Rabbiin yeroo haalli mu'uminoota guyyaa san keessa maal akka tahe dubbate, haala munaafiqaatii akkana jedhee dubbate:

13) Guyyaa munaafiqoonni dhiiraafi kan dubartootas warra amaneen jedhan: ifaa keessan irraa waan riqicha(siraax)irra darbinuun qabsiifannaa nu eegaa. Qishnaa itti godhuuf munaafiqootaan ni jedhama: of booda deebi'aa ifaa Warra Rabbiifi Ergamaa Isaatti amaneef yaadannoo Rabbiitiif qalbiin isaanii ibsattan barbaadaa. Hanganumattuu isaan jidduu dallayaan ijaarama. Dallayni sun balbala qaba, keessi isaa gara mu'uminootatti aanuun rahmataatu jira, alli isaa gara munaafiqootatti aanuun adabbiitu jira.

14) Munaafiqoonni akkana jechuun mu'uminootatti lallabu: Islaamummaafi ibadaa irratti isinii waliin hin turree? Muslimoonnis isaanii ni jedhu: eeyyeen, nu waliin turtan. Garuu munaafiqummaan lubbuu teessan jalliftanii ishee halaaktan, mu'uminootatti injifatamuu eegdanii yoo injifataman kufrii keessan mul'ifattan. Tumsa Rabbiin mu'uminootaf godhuufi du'a booda kaafamus ni shakkitan. Odoo isin achi irra jirtanuu hanga duuti isinitti dhufutti kajeellan sobaa isin gante, shayxaannis Rabbiin isin gawwomseera.

15) Yaa munaafiqootaa! Har'a adabbii Rabbii jalaa wanti ofiin furtan isin irraa hin fuudhamu. Warra

kufrii dirree baasee Rabbitti kafare irras wanti ofiin base irraa hin fuudhamtu. Bakki isiniifi kaafiroonni itti deemtanis ibbda; isheen isiniin malte isinis isheen maltaniiru. Bakki itti tahuuf jirtan waa fokkateera!

16) laafuufi tasgabbaa'uun hin dhiyaannee? Waadaa yookiin akeekkachiisa Qur'aana irraa bu'ef laaftee gogina keessatti akka warra Yahuudotaa kan Tawraat kennameefi kiristaanota Injiil kennamee kan yeroon isaanii nabiyyoonni isaanii ergamuu jidduun itti dheerannaan sababa sanatti qalbiin isaanii gogganaan hedduun isaan irraa ta'e ajaja Rabbii irraa gara dilii Isaatti bahoo tahananii tahuu dhautti hin dhiyaannee?

17) Dhugumatti Rabbiin dachii erga goguu isheetii magarsuun akka jiraachisu beekaa. Yaa namootaa! Akka beektaniiif mallattoofi ragaalee dandeettiifi tokkummaa Rabbii irratti qajeelchan isiniif ifa baafneerra. Rabbiin dachii goguu booda jiraachise du'a keessan booda isin kaasuu irratti danda'aa ta'uufi qalbii keessanis erga goguutii laaffisuu irrattis danda'aa ta'uu akka beektaniiif.

18) Dhiira irraa warri garii qabeenya isaanii saddaqqatan, dubartoota irras warri horii isaanii irraa muraasa kennatan; guutumattuu himannaafi rakkisuun odoo hin jirre lubbuun isaanii gammadduu taatee warri kennatan mindaan hojii isaanii dachaa godhamaaf: toltuun takka dachaa kudhanii hanga dhibba torbaa, hanga dachaa baay'eetti. Kanaa wajjin isaanii Rabbiin biratti mindaa gaarii Jannata ta'e santu jiraaf.

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

- Ifaa fuul duraafi mirga adeemuu isaanii kennuun tola Rabbiin mu'uminootatti oole.
- Yakkaafi munaafiqummaan guyyaa Qiyaamaa sababa dukkanaafi badiiti.
- Mu'uminootatti hamtuu eeguun, kaafamuu shakkuun, hawwiin sobamuuniifi shayxaanaan gawwommuun amaloota munaafiqootaati.
- Daguun gogina qalbiitti geessu hamaadha.

19 Warri amananii odoo addaan hin baasin ergamootattis amanand dhugaan amanoon isaanuma. Wareegamoota Rabbii isaanii biratti mindaa bareedaatu isaanii qopheeffame. Guyyaa Qiyaamas ifaan isaanii fuul-duraafi mirga isaanii deemuutu isaanii jira. Warri Rabbiifi ergamootatti kafaranii keeyyattoota Ergamaa keenya irratti buufame kijibsiisan isaan sun warra Jahiimi. Guyyaa Qiyaamaa hoggayyu odoo keessaa hin baane ishee seenu.

20 Jiruun Addunyaa tapha qaamaafi daguu qalbiin itti bashannantu, bareedina ishee miidhagfattani, dhaadannoo qabeenyaafi meeshaan jidduu keesanitti taheefi baay'ina horiifi ilmaaniitiin walitti dhaadatu tahuu beekaa. Akka rooba biqiltuun isaa qonnaan bulaa dinqisiiseeti. Ergasii biqilli magariisni kun goguun hin turu; yaa nama arge! Biqila san eega magariisa turee daalacha tahuu isaati argita. Sana booda Rabbiin kukkutamaa caccaphu isa godha. Kaafirootaafi munaafiqootaaf aakhiratti adabbii cimaatu jira. Yakka gabroota Isaa mu'uminootaa araamuufi jaalala Isa irraa ta'etu jira. Jiruun Addunyaa meeshaa tura hin qabne kan dhabamuudha waan ta'ef namni meeshaa ishee dhabamtuu qananii Aakhiraa irra filate hoongawaa, dagamaadha.

21 Yaa namootaa! Gara hojii gaggaarii araama dili keessanii ittiin argattanii tawbaafi waan biroos waan Rabbitti nama dhiheessutti dorgomaa. Ammas akka jannata ballinni ishee ballina samiifi dachii fakkaatu ittiin argattanif; jannata kana Rabbiin warra amanee ergamootattis amanee ishee qopheesse. Galanni sun tola Rabbii waan taheef gabroota Isaa irraa nama fedheef kenna. Rabbiin gabroota Isaa mu'uminoota irratti Isa tola guddaa qabuudha.

22 Dachee keessatti balaan akka hoongeeff waan biroos ta'ee nama hin tuqu, odoo uumama hin uumin dura Lawhal-mahfuuz keessa jiraattu mlee hin hafatu. Sun Rabbii irratti laafaadha.

23 Yaa namootaa! Waan isin dabre irratti akka hin yaaddofneefi waan isiniif kenne irrattis gammachuu baxraanu akka hin gaamaneefidha. Dhugumatti Rabbiin nama waan Rabbiin isaaf kennan namoota irratti boonaa, dhaadataa ta'ee hunda hin jaallatu.

24 warri waan kennuun irratti diqama ta'ee qorqodaniifi nama biroollee qorqodutti ajajan hoonga'oodha. Nami ibaadaa Rabbii irraa garagale lubbuma ofii malee Rabbiin hin rakkisu. Dhugumatti Rabbiin dureessa waan ta'ee ibaadaa gabroota Isaatti hin haajamu, waan hunda irratti faarfamaadha.

Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:

● Fedhii addunyaa irraa dantaa dhabuufi qananii Aakhiraa kan itti fufa qabu keessatti kajeeluun karaa sirrii seenuu irratti nama gargaaru.

● Qadaratti amanuun dirqama.

● Bu'aa qadaratti amanuu irraa tokko qooda Addunyaa irraa waan si dabre irratti yaadda'uu dhiisuudha.

● Qorqodaafi isatti ajajuunis amaloota lama kan mu'uminni hin qabneedha.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَدَاءُ
عند ربهم لهم أجرهم ونورهم والذين كفروا وكذبوا
بآياتنا أولئك أصحاب الجحيم ﴿٥٩﴾ اَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَكَثْرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأُولَادِ كَمِثْلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ بَنَاتُهُ ثُمَّ يَهْبِجُ فَتَرَهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتَعٌ الْغُورِ ﴿٦٠﴾
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا عَرْضُ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٦١﴾ مَا أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَابٍ مِّن
قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٦٢﴾ لِكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۚ إِنَّكُمْ وَرَأَيْتُمُ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٦٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مِنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم
بُرْسُلَنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ
فَمَنْ عَوَّهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَءَامِنُوا بِرُسُلِهِ يُؤْتِكُمْ كُفُلًا مِّنْ رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ نُورًا
تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَّا تَعْلَمَ
أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

25 Dhugumatti ergamoota keenya ragaalee ifa ta'aniifi mallattoo mullatoon ergineerra. Akka namoonni haqaan dhaabatuuf kitaabaafi madaalas isaanii waliin buufneerra. Sibiila isa keessa lolli cimaan jiru kan meeshaan lolaa irraa hojjatamus buufneerra. Sibiila keessa ilmaan namaatiif oomishaafi hojii isaanii keessatti bu'aa adda addaatu jira. wanti kana godheef Rabbiin akka addunyatti gabroota Isaa irraa nama isaaf tumsu beekumsa gabrootatti mullisuu beekuufiidha. Dhugumatti jabaa, injifataa homaa Isa hin injifanne kan homaa irraa hin dadhabneedha.

26 Dhugumatti Nuuhiifi Ibraahiimis ergineerra. Hotee isaan lamaanii keessatti nabiyyummaafi kitaabban buufamtuu taates gooneerra. Ilmaan isaan lamaanii irraa gara karaa sirriitti qajeelfamaan, qajeelloo kennames jira. Baay'een isaanii ajaja Rabbii irraa bahoodha.

27 Ergasii ergamoota keenya wal duukaa oofuun wal-duraa duubaan gara ummata isaaniitti ergineerra. Isaa ilma Maryam isaan hordofsiifne, Injili isaa kenninee qalbii warra isatti amanee isa hordofee keessatti namaa mararfatuufi rahmata gooneerra waan ta'ef jidduu isaaniitti wal jaallattoofi waliif rahmata godhoo tahan. Diin isaanii keessatti daangaa darbuu karaa godhuun fudhaafi waan qulqulluu isaaniif halaal godhame irraa garii dhiisan. Waan san nuti isaan irraa hin barbaanne, ofumaaf diin keessatti baasa/bid'aa fiduuf lubbuu isaanii irratti dirqama godhaniiru. wanti nuti isaan irraa barbaanne jaalala Rabbii hordufuudha, hin hojjanne. Warra isaan irraa amanee mindaa isaanii kennineef. Baay'een isaanii waan Ergamaan Isaa

Muhammad (saw) ittiin dhufe sobsiisuun ibaadaa Rabbii irraa bahoodha.

28 Yaa warra Rabbitti amantanii waan inni Sharii'aa isiniif godhetti dalagdan! Rabbii sodaadhaa Ergamaa Isaattis amanaa, Muhammad(saw)iifi ergamoota darbetti amanuu keessan irratti mindaa lama isiniif kennee ifaa jiruu keessan kan Adduyaa keessatti ittiin qajeeltanii Guyyaa Qiyaamaa immoo riqicha siraax irratti ibsattan isiniif godha. Yakka keessanis araaramee ishee isin irraa dhoksuun odoo isheef isin hin qabin hafa. Rabbiin gabroota Isaatiif araaramaa, isaaniif rahmata godhaadha.

29 Yaa mu'uminoota! Dhugumatti mindaan dachaa ta'uu irraa tola keenya guddaa isiniif qopheessine isinitti ibsineerra. Sababni isaas abbootiin kitaabaa dabran Yahuudaafi Nasaaraan tola Rabbii kan fedhanii kennanii nama fedhan dhorgatuu irratti homaa akka hin dandayuu dhabuufi tolli Rabbiin harka waan jiruuf gabroota Isaa irraa nama fedhee kennee nama fedhe dhorgataa akka beekaniifi. Rabbiin Isa tola guddaa gabroota Isaa irraa nama fedhe kophaa baasuun qabuudha.

• **Waan keeyyattoota darban irraa fudhatamu:**

- Haqni humna isa egdee tamsaastu irraa hafa hin qabu.
- Sharii'aa samii irraa buute keessatti haqqummaan bakka guddaa akka qabu ibsuudha.
- Warra iimaanaafi gaarii dalagan waliin gosa tokko ta'uun waan innis mu'umina hin tahiniin homaa nama irraa hin deebisu.
- Amantii keessatti bid'aa dabaluu akka haraam ta'e ibsuudha.